

OPŠTI USLOVI NABAVKI U AD SAVA OSIGURANJU

Broj dokumenta: 02-12121/2021 od 28.04.2021.

Pripremila:	Ljiljana Perović
Staratelj:	Ljiljana Perović
Usvojio:	Odbor direktora
Vrsta dokumenta:	Opšti akt
Saglasnost:	Da
Sektor/služba/oblast:	Samostalna služba za opšte poslove i nabavke
Datum usvajanja:	28.04.2021.godine
Vrsta poverljivosti:	Interni akt
Javnost (dostupnost svima):	Ne
Datum početka upotrebe:	06.05. 2021. godina
Rok za pregled	2 godine
Predviđen datum pregleda	28.04.2023.godine
Prosleđivanje regulatoru:	Da
Forma:	Štampana i elektronska
Broj primjeraka:	3
Verzije jezika:	Crnogorski
Distribucijska lista:	Samostalna služba za opšte poslove i nabavke

Podgorica, april 2021.godine

 SAVA OSIGURANJE	Original: x	Kopija:
	Klasifikacija: Interno	

Na osnovu člana 19 Statuta, AD Sava osiguranja, Podgorica, Odbor direktora na svojoj 6. sjednici održanoj dana 28.04.2021.godine, usvojio je

OPŠTE USLOVE NABAVKI U AD SAVA OSIGURANJU

1.Značenje upotrijebljenih pojmova

Dobavljač -bilo koji subjekt koji isporučuje robu ili uslugu AD Sava osiguranju

Kupac-AD Sava osiguranje

Narudžba- označava pisani zahtijev dobavljaču za kupovinu i isporuku robe. Pisani nalog može biti u obliku zaključenog ugovora ili izdate narudžbenice.

Roba- označava robu, opremu, usluge ili rad zaštićen autorskim pravima naveden u narudžbi kupca

Stranke postupka nabavke- kupac i dobavljač na osnovu narudžbe.

Dokument o prijemu- dokument koji potvrđuje kvalitativni i kvantitativni prihvat isporučene robe (izvještaj o primopredaji, otpremnica, narudžbenica, drugi dokumenti koji dokazuju isporuku robe).

2. Opšte odredbe

2.1 Opšti uslovi nabavki (u daljem tekstu: Uslovi nabavki) društva Sava osiguranja (u daljem tekstu: kupac), važe za sve ugovore zaključene sa dobavljačima na osnovu narudžbe (investicija, roba i usluga; u daljem tekstu: roba) kupaca osiguranja, kao i sa povezanim poslovnim subjektima u njenom većinskom vlasništvu.

2.2 U slučaju da Sava osiguranje naručuje robu od dobavljača za poslovne subjekte u njenom većinskom vlasništvu i na njih se primjenjuju ovi uslovi nabavke, a izuzeci se mogu ugovaratati.

2.3 Uslovi nabavke regulišu određene odnose koji proizilaze iz poslovne saradnje između kupca i dobavljača. Oni se primjenjuju isključivo i u potpunosti u postupcima nabavke kupca, pri čemu kupac ne priznaje nijedan opšti uslov dobavljača, osim ako nije drugačije pismeno dogovorenno.

2.4 Da bi izbjegao sumnju, kupac smatra da se ponuda, potvrda ili izvršenje same narudžbe smatra prihvatanjem uslova nabavke od strane dobavljača, sa čime se u potpunosti slaže. Kupac zadržava pravo da u pojedinačnom postupku nabavke odredi posebne uslove nabavke na koje se ne primjenjuju ovi uslovi nabavki, a koji su posebno definisani u pojedinačnoj narudžbenici ili zaključenom ugovoru.

2.5 Svi uslovi poslovanja koje dobavljač isporučuje zajedno sa robom u papirnom ili elektronskom obliku nisu obavezujući za kupca ako nisu pismeno potvrđeni.

2.6 Dobavljač je obaviješten o ovim uslovima nabavke i saglasan je da će se podaci dobijeni u procesu nabavke obrađivati u računarskom sistemu kupca.

 SAVA OSIGURANJE	Original: x	Kopija:
	Klasifikacija: Interno	

2.7 Dobavljač se obavezuje da će pribavljene informacije o kupcu čuvati kao poslovnu tajnu, u skladu sa odredbama važećih zakona i svim dodatnim uputstvima kupca i da ih neće zloupotrijebiti za svoj račun ili za račun trećih lica.

3. Potražnja, ponuda i narudžba

3.1 Kupac zadržava pravo da:

- ne odabere nijednu ponudu,
- cijenu dogovara i nakon prijema ponude,
- ne prihvati stavke navedene u ponudi kao opciju,
- ugovor dodjeljuje parcijalno pojedinačnom dobavljaču
- ne daje objašnjenje u slučaju da robu ne naruči od ponuđača, a nije dužan da o izboru obavijesti neizabrane ponuđače.

3.2 Ponudbe ponuđača su besplatne i neobavezujuće za kupca. Ponuda mora da sadrži sve podatke koje kupac navodi u zahtjevu ili najmanje: predmet, njegov kvalitet, količinu i cijenu, uslove plaćanja, rok i način dostavljanja robe, sa važenjem na dan dostavljanja ponude. Ako u narudžbi nije predviđeno drugačije, rok za dostavljanje ponude je 2 radna dana od dana potražnje (pisanog ili usmenog). Dobavljač je vezan za ponudu do isteka roka važenja koji je određen u ponudi, koji ne može biti kraći od 14 dana. Ponuda se smatra prihvaćenom ukoliko je kupac u cijelini i bez pisanih primedbi potvrđi u cijelosti i bez pisanih predloga za izmjene ili dopune naručivanjem ili potpisivanjem ugovora prije isteka roka njenog važenja. Ukoliko i dobavljač nije u mogućnosti da dostavi ponudu u dogovorenom roku, odnosno da u roku isporuči robu, dužan je da o tome bez odlaganja obavijesti kupca.

3.3 Prihvatanjem narudžbe od strane dobavljača Uslovi nabavke postaju sastavni dio zaključenog ugovora o nabavci.

3.4 Dobavljač može djelimično ili u cijelini da povjeri izvršenje ugovora trećem licu, odnosno da na njega prenese ugovor samo u slučaju da kupac to prethodno izričito dozvoli.

3.5 Kupac po pravilu dobavljaču daje narudžbu u pisanom obliku. Izmjene ili dopune narudžbe kao i usmeni dogovori važeći su samo ako ih prethodno pisanim putem potvrđi kupac.

3.6 Narudžba mora da sadrži i tačnu adresu primaoca i platioca robe, rokove isporuke i ostale uslove potrebne dobavljaču za pravilno i nesmetano izvršenje narudžbe.

3.7 Prihvatanje narudžbe dobavljač je dužan da potvrdi, bez odlaganja pisanim putem kupcu u roku od (2) dva radna dana od dana izdavanja naloga. U suprotnom kupac smatra da se dobavljač slaže sa uslovima narudžbe i da je u potpunosti prihvata, ili kupac zadržava pravo da otkaže narudžbu bez ikakve odgovornosti. Dobavljač ne može da promijeni sadržaj narudžbe kupca u potvrdi narudžbe. Otkazivanje narudžbe smatra se blagovremenim ako je kupac posao dobavljaču prije nego što je prihvaćena.

 SAVA OSIGURANJE	Original: x	Kopija:
	Klasifikacija: Interno	

3.8 Kada dobavljač prihvati i potvrdi narudžbu pravni posao je zaključen i međusobno obavezujući, a Uslovi nabavke postaju sastavni dio narudžbe, odnosno zaključenog ugovora.

4. Dostava i prijem robe

4.1 Dobavljač je dužan da robu isporuči u skladu sa odredbama narudžbe. Dostava se po pravilu vrši direktno kupcu i/ili na unaprijed određeno mjesto, osim ako se narudžbom drugačije ne dogovori.

4.2 Roba koju isporučuje dobavljač mora biti u skladu sa važećim sigurnosnim, ekološkim i drugim propisima. Po prijemu robe, dobavljač mora kupcu staviti na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju o robi (planove montaže, uputstva za ugradnju i montažu, uputstva za upotrebu i održavanje itd.)

4.3 Dobavljač je dužan da kupca odmah obavijesti o bilo kojoj prepreci koja bi prouzrokovala kašnjenje u isporuci. Odlučujući faktor za blagovremenost isporuka je prihvatanje robe na dogovorenoj lokaciji, koja ukoliko nije drugačije dogovoreno, predstavlja sjedište kupca.

4.4 Prijem robe se potvrđuje nakon potpisivanja dokumenta o prijemu. U dokumentu o prijemu moraju biti navedeni: vrsta robe, količina, datum i mjesto prijema, broj narudžbe, ime i prezime predstavnika dobavljača i kupca ispisani čitko. Potpisani dokument o prihvatanju predstavlja osnovu za izdavanje računa dobavljaču.

5. Odredište i prelaz odgovornosti od uništenja ili oštećenja

5.1 U slučaju isporuke koja uključuje ugradnju ili montažu kao i u slučaju davanja usluga, rizik od uništenja ili oštećenja prelazi na kupca na dan prihvatanja, a u slučaju ostalih isporuka na dan dolaska na odredište.

5.2 Odgovornost za štetu nastalu nepravilnim pakovanjem snosi dobavljač. Dobavljač mora ukloniti svu transportnu, prodajnu i servisnu ambalažu o svom trošku. Ako nije drugačije ugovoreno, dobavljač će kupcu nadoknaditi troškove vraćene ambalaže koja se može ponovo upotrijebiti.

5.3 Dobavljač mora upozoriti kupca na mogućnost opasnog otpada u slučaju robe koju je isporučio, navodeći posebno način i moguće opcije odlaganja. Na zahtjev kupca, dobavljač je dužan da besplatno preuzme opasni otpad nastao prilikom isporuke i namjenske upotrebe kupljene robe. Ako dobavljač odbije da prihvati takav otpad ili takvo prihvatanje nije moguće, kupac će osigurati da se stvoren otpad pravilno tretira, a troškove snosi dobavljač.

6. Rok isporuke, ugovorna kazna, odredište

6.1 Ako se strane ne dogovore drugačije, za početak roka za isporuku robe (izvođenje usluga) smatra se dan kada je kupac poslao narudžbu dobavljaču. Ako rok za isporuku robe (izvođenje usluge) nije izričito utvrđen u narudžbi, dobavljač će sprovesti isporuke (usluge) bez odlaganja. Smatra se da je isporuka izvršena u roku ukoliko je roba pristigla na odredište koje je označio kupac. Ukoliko je u pitanju isporuka opreme koja uključuje montažu ili su u pitanju usluge, smatra se da je izvršena isporuka izvršena ukoliko je kupac istu preuzeo na dogovoren datum i / ili vrijeme. Dobavljač je obavezan da pismenim putem obavijesti kupca u slučaju da je u saznanju da će doći do kašnjenja prilikom isporuke i da pribavi uputstva o daljem postupanju.

 SAVA OSIGURANJE	Original x	Kopija:
	Klasifikacija: Interne	

Rok za isporuku u takvom slučaju biće produžen samo ako kupac pismenim putem prihvati takvo produženje roka.

6.2 Kupac ima pravo da u slučaju kašnjenja dobavljača istom naplati ugovornu kaznu u visini 0,5 % cjelokupne vrijednosti narudžbe za svaki započeti kalendarski dan, kada je isporuka ili usluga u kašnjenju, međutim ukupna ugovorna kazna ne može da prelazi više od 20 % ukupne vrijednosti narudžbine. Kupac zadržava pravo da zahtijeva naknadu štete u visini koja prelazi iznos ugovorne kazne. Kupac zadržava pravo na naplatu ugovorne kazne i u slučaju eventualnog prihvatanja zakašnjenog ispunjenja dobavljača.

6.3 U slučaju kašnjenja u isporuci kupac ima pravo da poslije isteka primjerenog dodatnog roka isporuke koji je stavila na raspolaganje dobavljaču, odustane od ugovora. U slučaju kada rok isporuke predstavlja bitan element ugovora, kupac nije obavezan da odobri dodatni rok.

6.4 Kupac zadržava pravo da prilikom kašnjenja na strani dobavljača i bez obzira na njegovu krivicu naruči opremu ili usluge kod trećeg lica. Troškovi koji pri tome nastanu padaju na teret dobavljača.

7. Posebne odredbe za izvođenje naručenih radova

7.1 Dobavljač mora preduzeti posao u skladu sa odobrenom tehničkom dokumentacijom. Radovi moraju biti izvedeni u skladu sa pravilima struke, u skladu sa važećim propisima, standardima i običajima i uz upotrebu materijala prethodno potvrđenog od strane kupca.

7.2. Prije početka radova dobavljač je dužan da kupcu dostavi dokaz o kvalitetu svih ugrađenih materijala, uređaja i sistema.

7.3 Radi ispunjenja uslova iz ugovora, dobavljač može angažovati podizvođača ukoliko kupac da saglasnost. U ovom slučaju, on odgovara za izvršeni posao ili usluge, kao da ih je u potpunosti sam izvršio. Dobavljač je dužan da plati svojim podizvođačima za obavljeni posao, ukoliko se drugačije ne dogovori.

7.4 Dobavljač je dužan da vodi dnevnik izvršenih radova. Nakon završetka svake faze i na kraju svih radova, dobavljač mora obavijestiti kupca da su radovi završeni i pozvati ga primi radove. Poslije završetka radova dobavljač je dužan da kupcu predstavi garantnu dokumentaciju za instalirane sisteme i uređaje.

8. Kvalitet, reklamacija i garancija

8.1 Kvalitet i količinu robe zajednički utvrđuju kupac i dobavljač i potvrđuju dokumentom o prijemu.

8.2 Dobavljač garantuje da roba ili usluga odgovaraju postavljenim zahtjevima i da ne sadrže nedostatke koji bi umanjivali njenu vrijednost ili upotrebljivost. Kupac će svaku neusaglašenost vezanu za isporuku u pisanim obliku proslijediti dobavljaču u vidu zapisnika o reklamaciji.

8.3 Sve očigledne nedostatke, odnosno odstupanja u količini ili kvalitetu kupac će dostaviti dobavljaču najkasnije u roku od 8 (osam) dana od dana preuzimanja robe, odnosno usluge.

 SAVA OSIGURANJE	Original: x	Kopija:
	Klasifikacija: Interno	

8.4 Kupac će pismeno obavijestiti dobavljača o skrivenim nedostacima čim ih pronađe, ali najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana preuzimanja robe, odnosno usluge.

8.5 Dobavljač je dužan da kupcu pruži pismeni odgovor na prigovor ili obavještenje o nedostatku u roku od dva (2) radna dana od prijema prigovora ili obavještenja o nedostatku.

8.6 Kupac ima pravo da u vrijeme trajanja garantnog roka zahtjeva otklanjanje nedostataka, popravku ili zamjenu robe, kao i besplatne rezervne djelove i nadoknadu troškova i /ili gubitka zbog nedostataka robe. Kupac ne priznaje nikakva ograničenja takve odgovornosti.

8.7 Kupac ima pravo da troškove koje je imao u vezi povraćaja reklamiranih proizvoda (transport, takse, obezbeđenja) naplati od dobavljača.

8.8 Robu koju kupac opravdano odbija da primi ili je predmet reklamacije nije dužan platiti. Kupac može zadržati plaćanje dok se ne otklone nedostaci. Ako je plaćanje izvršeno u cijelosti, to ne znači da kupac priznaje ispravnost isporuke, niti se odriče prava koja mu pripadaju po garanciji.

8.9 Dobavljač i kupac se mogu dogovoriti da tokom trajanja garantnog perioda kupac može zadržati upлатu od 10% od vrijednosti naloga za upлатu, kao garanciju za potraživanje, bez kamate.

8.10 Ako dobavljač ne otkloni nedostatak naveden u reklamaciji kupac ima pravo da:

- u potpunosti ili djelimično odustane od narudžbe bez naknade,
- zahtjeva smanjenje cijene,
- o trošku dobavljača sam popravi, odnosno kupi novu robu ili povjeri isporuku trećem licu,
- zahtjeva naknadu štete koja je prouzrokovana.

8.11 Dobavljač snosi troškove i rizik od oštećenja i uništenja zbog povraćaja isporučene robe.

8.12 Posledice koje se u poslovnom procesu mogu javiti zbog lošeg kvaliteta, kvantiteta ili postojanja nekog drugog nedostatka snosi dobavljač. Iznos troškova se obračunava prema konkretnom trošku.

8.13 Dobavljač mora odmah obavijestiti kupca o bilo kakvom nedostatku robe koji mu je poznat u cilju ograničavanja svih naknadnih štetnih posledica.

8.14 Dobavljač mora o svom trošku pružiti kupcu odbranu u svim pravnim postupcima koji se odnose na isporučenu robu, a koji bi treće strane podnijele protiv kupca i nadoknaditi sve troškove i štetu koju je kupac pretrpio.

8.15 Ako nije drugačije ugovorenno, dobavljač će obezbijediti dvadeseti četiri (24) mjeseca garancije za robu ili pruženu uslugu. Garantni rok počinje da teče od dana kada kupac primi robu, a u slučaju reklamacije rok teče nakon otklanjanja nedostataka.

8.16 Dobavljač se obavezuje da će pružiti pomoć kupcu u slučaju parnice u vezi sa isporučenom robom kao i da će mu odmah dostaviti ime proizvođača, uvoznika, podizvođača, kao i sve potrebne informacije za

 SAVA OSIGURANJE	Original:	Kopija:
	Klasifikacija: Interno	

uspješno vođenje parnice, koji proizilaze iz garancije proizvoda i svu potrebnu dokumentaciju u vezi sa isporučenom robom.

8.17 Dobavljač je dužan da kupcu obezbijedi rezervne djelove za isporučenu robu još najmanje deset (10) godina nakon isporuke. Kada dobavljač utvrdi da je proizvođač prestao da proizvodi rezervne djelove za isporučenu robu mora odmah, odnosno najkasnije šest (6) mjeseci prije prestanka proizvodnje obavijestiti kupca.

9. Uslovi plaćanja i faktura

9.1 Cijena i uslovi plaćanja dogovaraju se pregovaranjem o ponudi i potvrđuju ugovorom/narudžbenicom. Dogovorena cijena je konačna i dobavljač je ne može jednostrano promjeniti. Ako nije drugačije dogovorenog cijena uključuje dostavu i prevoz do mjesta isporuke navedenog u narudžbi, uključujući troškove pakovanja, njegovog uklanjanja i uništavanja.

9.2 Faktura se dostavlja kupcu odmah poslije isporuke, odnosno najkasnije u roku od osam (8) radnih dana od prijema robe ili izvedenih radova. Na fakturi je potrebno navesti podatke o narudžbi.

9.3 Kupac zadržava pravo da odbije fakture koje nisu izrađene u skladu sa dobijenim uputstvima, a naročito to važi za podatke o narudžbini, ili sa pravilima o poreskim obavezama. U tom slučaju važi da faktura nije ispostavljena i da rok za plaćanje nije počeo da teče.

9.4 Bez prethodne pisane dozvole kupca, dobavljač nema pravo da svoja potraživanja prema kupcu ustupi trećim licima, da ih da u zalogu ili od njih načini predmet pravnih poslova.

9.5. Kupac svoju obavezu plaća prenosom na transakcioni račun dobavljača ili prebijanjem (kompenzacijom).

9.6 Rok za plaćanje fakture počinje da teče od dana kada kupac kompletno preuzme isporuku ili uslugu i primi ispravno izdatu fakturu izuzev u slučajevima kada se radi o avansnom plaćanju robe. Dobavljač je u obavezi da dostavi i dokumente o kvalitetu, zapisnike o ispitivanju ili druge dokumente. Smatra se da je preuzimanje isporuke ili usluge kompletno ako su isporučeni i pomenuti dokumenti.

10. Posebne odredbe za hardver i softver

10.1 Hardver i softver se uvijek smatraju jednom cjelinom, ukoliko nije drugačije ugovorenog.

10.2 Ukoliko je dobavljač preuzeo obavezu da isporuči softer koji nije bio razvijen posebno za kupca, onda dobavljač kupcu priznaje prenosivo i neisključivo pravo korišćenja i upotrebe softvera. Pravo je vremenski neograničeno ukoliko je dogovoren jednokratno plaćanje. Za softver koji je bio razvijen posebno za kupca, dobavljač priznaje kupcu prenosivu, isključivu i vremenski neograničenu licencu. Ukoliko nije drugačije dogovorenog, isporučuje se i izvorni kod softvera u aktuelnoj verziji. Dobavljač je dužan da instalira softver Posle instaliranja softvera nosač podataka čitljiv je na sistemu kupca i isti sadrži izvorni i mašinski kod, zajedno sa pripadajućom dokumentacijom (sadržaj i struktura nosača podataka, program i plan toka podataka, postupci za testiranje, programi za testiranje, tretiranje nedostataka itd.). Pored te dokumentacije dobavljač

 SAVA OSIGURANJE	Original: x	Kopija:
	Klasifikacija: Interno	

mora prije preuzimanja predate kupcu na raspolaganje detaljnu pisanu korisničku dokumentaciju na crnogorskom i engleskom jeziku u dovoljnom broju primeraka.

10.3 Smatra se da je softver dizajniran posebno za kupca preuzet, ako je u skladu sa specifikacijama funkcionalisao zadovoljavajuće i bez greške u toku najmanje četiri nedelje probnog rada. U slučaju sumnje taj rok počinje da teče od dana početka komercijalne upotrebe od strane kupca.

10.4 Dobavljač se obavezuje da će u okviru garancijskih obaveza kupcu, besplatno, staviti na raspolaganje sve verzije softera koje sadrže ispravke („Updates“). Pored toga dobavljač se obavezuje da će kupcu za isporučeni softver pružiti usluge održavanja najmanje 5 godina od preuzimanja po uslovima koji preovlađuju na tržištu. U toku garantnog roka naknada za održavanje biće odgovarajuće snižena.

10.5 Ako nije drugačije ugovoren, dobavljač mora najkasnije prilikom primopredaje kupcu predati izvorni kod na odgovarajućim elektronskim medijumima (DVD, USB itd). Dobavljač takođe mora da dostavi kupcu sve sistemske lozinke i sva druga potrebna uputstva (uputstvo za upotrebu, sadržaj i strukturu nosača podataka, program i plan protoka podataka, postupke testiranja, programe testiranja, rukovanje greškama itd.) koje kupcu trebaju za nesmetano upravljanje softverom.

10.6. Predajom izvornog koda na kupca se prenose autorska prava na softver, tako da kupac može da koristi softver u promijenjenom ili nepromijenjenom obliku, da ga reprodukuje, modificuje ili koristi na bilo koji drugi način bez potrebe za bilo kakvim pristankom dobavljača ili da bi za to morao da plati bilo kao dodatnu naknadu dobavljaču.

10.7 Kupac stiče autorska prava nad softverom za cijeli svijet, tokom toliko dugog perioda koliko je autorsko pravo zaštićeno zakonom Crne Gore i to u neograničenoj mjeri. Uplatom računa smatra se da su izvršena sva plaćanja za sticanje materijalnih autorskih prava.

10.8 Kupac može prenijeti autorska prava na softver uz naknadu ili besplatno bez pristanka dobavljača.

10.9 Ako dobavljač razvije softver zasnovan na softveru drugih proizvođača (npr Microsoft, IBM, Oracle itd) dobavljač mora osigurati da kupac može mijenjati i modifikovati razvijeni softver, a dobavljač nije dužan da obezbjedi izvorni kod za softver ovih drugih proizvođača.

10.10 Kupac zadržava pravo da izvrši testiranje IT okruženja dobavljača kako bi se osiguralo da su korisnikovi resursi i baze podataka adekvatno zaštićeni. Okruženja koja mogu biti uključena u takvo testiranje uključuju, u principu sledeće okolnosti, ali nisu ograničena na prethodno navedeno:

- neometano izvršavanje poslovnih procesa
- osiguravanje kontinuiteta poslovanja, uključujući pripravnost i oporavak od katastrofe
- praćenje ispitivanja oporavka od katastrofe
- postupci za izradu rezervnih kopija, kopiranje, obnavljanje i prenos podataka, uključujući provjeru da li je rezervni medij čitljiv i provjeru zapisa/uređaja za upravljanje podacima na lokaciji.

 SAVA OSIGURANJE	Originalni Klasifikacija: Interno	Kopija:
---	--------------------------------------	---------

- postupci i uslovi za zaštitu privatnosti podataka, uključujući pravo na sprovođenje osnovne procjene bezbjednosti i privatnosti podataka i periodično planirano sprovođenje stres testa.

11. Suspenzija narudžbe, promjena ili odustajanje od ugovora

11.1 Kupac zadržava pravo da u bilo kom trenutku zatraži od dobavljača da obustavi ispunjenje narudžbe. U slučaju kašnjenja dužeg od tri mjeseca, dobavljač može kupcu dostaviti detaljan popis nastalih troškova. Nakon isteka tri (3) mjeseca on ih takođe može naplatiti kupcu, ali ne i tokom prva tri mjeseca. Gubitak očekivane dobiti nije trošak koji bi proizašao iz zadržane narudžbe.

11.2 Svaka stranka u postupku nabavke može raskinuti ugovor na neodređeno vrijeme sa otkaznim rokom od tri (3) mjeseca. Kupac može raskinuti ugovor bez najave u slučaju započinjanja postupka prinudnog poravnjanja ili otvaranja stečaja dobavljača. U slučaju raskida ugovora, dobavljač ima pravo na plaćanje isporučene robe, ali ne i na gubitak očekivane dobiti ili drugu moguću štetu.

11.3 Sve promjene i dopune zaključenog ugovora važe samo ako su zaključene u pismenoj formi.

12. Mjesto ispunjenja, primjenjivo pravo, sudska nadležnost, ostvarivanje prava djelimično nevaženje

12.1 Mjesto ispunjenja za isporuke robe i izvršenja usluga je mjesto korišćenja koje određuje Kupac, a za plaćanje mjesto ispunjenja jeste sjedište kupca.

12.2 O eventualnim sporovima odnosno obavezama koje proizlaze iz ugovornog odnosa između kupca i dobavljača na osnovu narudžbe odlučivaće stvarno nadležan sud u Podgorici.

13. Zaštita intelektualne svojine, poslovne tajne i povjerljive informacije

13.1 Dobavljač garantuje da ima puno pravo da kupcu prenese materijalna autorska prava na isporučenu robu, u suprotnom odgovara za svu štetu. Po prijemu uplate, dobavljač zauvijek i u svim slučajevima prenosi sva svoja materijalna prava na kupca. Prenos uključuje pravo kupca da koristi, objavi i distribuira djelo u elektronskoj, štampanoj ili drugoj formi ili da ga iskoristi na bilo koji drugi način. Konkretno, dobavljač prenosi kupcu materijalna, autorska prava na obradu autorskog djela na takav način da kupac može dopuniti ili promijeniti kupljenu robu ili usluge ili koristiti pojedinačne djelove po sopstvenom nahođenju.

13.2 Materijali, uzorci itd koje kupac stavlja na raspolaganju radi izvršenja narudžbe, ostaju vlasništvo kupca i moraju se posebno čuvati, obilježavati i njime upravljati. Troškove povezane sa tim, kao i rizik uništenja ili oštećenja materijala snosi dobavljač. Materijali se mogu koristiti samo za izvršenje narudžbe.

13.3 Dobavljač će osigurati da isporuka, upotreba robe, kao i usluge dobavljača kojima je kupac dostavio bilo kakvu dokumentaciju, ne povređuju pravo na patent, zaštitne znakove ili autorska prava kupca. Nalog kupca i dokumentaciju neophodnu za njegovo izvršenje dobavljač tretira kao poslovnu tajnu.

 SAVA OSIGURANJE	Original: x	Kopija:
	Klasifikacija: Interno	

13.4 Sve informacije (npr. tehnički podaci, nacrti, crteži, slike, specifikacije, standardi, uputstva za upotrebu, konstrukcije, izvještaji, obrasci, procesi, informacije, spiskovi, patenti, žigovi, računarski programi), pružaju se u bilo kom obliku i na bilo koji način: usmeno ili pismeno; kodirano grafički ili u drugim materijalnim oblicima, uključujući bilo koji elektronska, magnetni ili optički oblik materijalizovan u obliku dokumenta, softvera, promotivnog i prezentacionog materijala, opreme i pilot projekta i nematerijalizovan kada je identifikovan kao poslovna tajna ili označen kao povjerljiv.

13.5 Pod poslovnom tajnom smatraju se podaci i dokumentacija, koji se odnose na predmet narudžbine Iz tog razloga ovlašćena lica i drugi zaposleni koji imaju pristup istima, ni u kom slučaju ne mogu bez izričite dozvole ovlašćenog lica o toj dokumentaciji upoznavati ili obavještavati druga lica, osim onih koji moraju da budu sa njim upoznata po službenoj dužnosti ili lica za to ovlašćena propisima.

13.6 U postupku ugovaranja ugovorne strane, dobavljač i kupac i njihovi zaposleni su obavezni da čuvaju poslovnu tajnu, kao i druga lica koja će ugovorne strane da uključe u izvršenje narudžbine i ugovora, ukoliko su znala ili bi s obzirom na prirodu podatka morala da znaju da podatak predstavlja poslovnu tajnu i bez obzira na to na koji način su se sa njim upoznala. Svaka ugovorna strana se obavezuje da će svoje zaposlene i druga lica uključena u izvršenje obaveza po ovom Ugovoru obavezati na čuvanje poslovnih tajni.

13.7 Poslovnom tajnom smatraju se i podaci za koje je očigledno da bi nastala značajna šteta da je za njih saznalo neovlašćeno lice.

13.8 Poslovnu tajnu lica iz št. 5. i 6. ove tačke moraju da čuvaju i posle prestanka važenja pojedinačne narudžbine do opoziva od strane suprotne ugovorne strane, odnosno dok podaci koji čine poslovnu tajnu ne postanu javno dostupni.

14. Zaštita ličnih podataka

14.1 Ovim uslovima dobavljač i kupac se obavezuju da će sa ličnim podacima, sa kojima se budu upoznali u sprovođenju pojedinačne narudžbine, postupati u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i dodatnim uputstvima svake od ugovornih strana, kao i da će ih koristiti samo za namjenu sprovođenja narudžbine.

14.2. Ako postoji potreba za obradom ličnih podataka tokom izvršenja naloga, dobavljač i kupac će zaključiti poseban ugovor o obradi ličnih podataka prije prve obrade.

15. Dužnost učešća u revizijama

15.1 Kako je kupac zbog poslovne aktivnosti koju obavlja podložan stalnom nadzoru eksterne revizije i revizije regulatora, dobavljač je saglasan da omogući reviziju ugovorenih i izvršenih radova i/ili usluga od strane interne revizije kupca, eksterne revizije koju je odredio kupac ili regulator.

 SAVA OSIGURANJE	Original:	Kopija:
	Klasifikacija: Interno	

15.2 Kupac je dužan da obavijesti dobavljača o izvršenju revizije ugovorenih i izvršenih usluga najmanje sedam (7) dana prije početka revizije. Obim revizije odnosi se isključivo na ugovorene i izvršene usluge, procese i aktivnosti koje dobavljač obavlja za kupca.

15.3 Revizorski tim će obavljati aktivnosti tokom redovnog radnog vremena kupca i dobavljača. Za vrijeme trajanja revizije, dobavljač će obezbijediti odgovarajući pristup predmetu revizije, uključujući infrastrukturu, zaposlene i postojeću dokumentaciju, kao i odgovarajući radni prostor za revizorski tim, koji uključuje internet vezu i neophodan pristup softveru.

15.4 Tokom revizije, dobavljač će revizorskom timu omogućiti pristup svoj originalnoj dokumentaciji koja se odnosi na dobavljača i podacima i to fizičkom ili elektronskom koja je neophodna za postizanje cilja revizije. Revizorski tim ima pravo da pribavi potrebne podatke i informacije o dobavljaču ili kupljenoj robi kao i na direktni pristup bazi gdje se nalaze potrebni podaci.

15.5 U svrhu revizije dobavljač omogućuje kupcu da koristi softver za reviziju i druge alate za pristup i prikupljanje podataka i za pripremu izvještaja iz datoteke podataka i baza podataka koji sadrže podatke dobavljača ili podatke koji se odnose na njega i kupljenu robu ili usluge.

16. Prenos ugovora

16.1 Kupac ima pravo da prenese ugovorni odnos sa dobavljačem na drugo društvo u okviru grupe Sava RE, čiji sastavni dio je i kupac, pri čemu posebna saglasnost dobavljača nije potrebna, već se isti samo obavještava o prenosu. Dobavljač nema pravo da odustane od ugovora zbog takvog prenosa.

17. Bezbjednost i zdravlje na radu

17.1 Prilikom izvođenja radova iz narudžbe kod kupca, dobavljač je dužan da radi u skladu sa odredbama zakona koji uređuju bezbjednost i zdravlje na radu i da se pridržava svih posebnih protokola, mjera i zahtijeva koji će nastati prilikom realizacije narudžbe, odnosno ugovora.

17.2 Dobavljač je dužan da radi obezbjeđenja sigurnosti i zdravlja zaposlenih i radnog prostora da:

- obavlja i organizuje rad na zajedničkom prostoru u skladu sa važećim zakonodavstvo, u oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu, kako bi se obezbijedila sigurnost i zdravlje zaposlenih i ostalih lica koja borave u poslovnom prostoru;
- pridržavati se propisanih protivpožarnih propisa, važećeg kućnog reda i svih uputstava za bezbjedan rad kupca.

17.3 Prilikom izvođenja radova u poslovnom prostoru kupca ili na njegovim radnim mjestima dobavljač je dužan da:

- osigura da su njegovi zaposleni pokriveni zdravstvenim osiguranjem, profesionalno obučeni u oblasti bezbjednosti i zdravlja i obučeni u oblasti zaštite od požara, zdravstveno sposobni i da koriste propisanu radnu i zaštitnu opremu;

 SAVA OSIGURANJE	Original: x	Kopija:
	Klasifikacija: Interno	

- osigura da je sva radna oprema koju koristi pravilno pregledana, besprekorna i opremljena uputstvima za bezbjedan rad;
- adekvatno obezbijediti i obilježiti mjesto rada na kome će obavljati poslove i sprječiti pristup neovlašćenim licima u slučaju opasnosti od povreda i oštećenja zdravlja;
- nabavljati ili koristiti opasne i štetne materije samo u potrebnim količinama, u skladu sa sigurnosnim propisima za pojedine opasne supstance;
- osigurati da transportni putevi, kao i putevi za evakuaciju i intervenciju budu trajno slobodni i prolazni;
- obavijestiti zaposlene o neophodnim mjerama bezbjednosti.

17.4 Pušenje je zabranjeno u poslovnim prostorima kupca.

17.5 Kupac ima pravo da zaustavi radove u poslovnom prostoru ako utvrdi da dobavljač ne poštuje propisane i/ili ugovorene bezbjednosne propise i mјere tako da na taj način može ugroziti bezbjednost i zdravlje zaposlenih ili drugih lica u poslovnom prostoru kupca ili može prouzrokovati materijalnu štetu.

18. Obaveza obavještavanja

18.1 Dobavljač se obavezuje da će kupca pismeno obavijestiti o svim statusnim promjenama što je prije moguće.

18.2 U slučaju sumnje u nelikvidnost, kupac ima parvo da od dobavljača zatraži informacije o mogućoj opasnosti od pokretanja postupka insolventnosti ili o poteškoćama u međusobnoj saradnji zbog insolventnosti.

18.3 Dobavljač se obavezuje da kupca obavijesti o mogućnosti pokretanja stečajnog postupka čim se utvrdi vjerovatnoća pokretanja takvog postupka.

18.4 U slučaju da je dobavljač preduzetnik koji od kupca ostvaruje najmanje 80% svog godišnjeg prihoda i ne zapošjava druge zaposlene dužan je da o tome odmah pismeno obavijesti kupca.

19. Zabrana korupcije / Antikorupcijska klauzula

19.1 Dobavljač se obavezuje da kupca obavijesti, najkasnije prilikom podnošenja ponude, odnosno prilikom isporuke, da li je dobavljač ili neki od članova njegovog poslovodstva, pravosnažno osuđen za korupciju u periodu od pet godina prije podnošenja ponude i u toku samog podnošenja ponude kupcu.

19.2 Kupac ili dobavljač ni u jednoj fazi postupka nabavke ne smije da nudi, daje ili obećava bilo kakvu nezakonitu korist bilo kom zaposlenom i članu upravnih ili nadzornih tijela druge ugovorne strane za:

- sticanje posla ili
- zaključivanje posla pod povoljnijim uslovima ili

 SAVA OSIGURANJE	Original: x	Kopija:
	Klasifikacija: Interno	

- odricanje od odgovarajuće kontrole nad izvršenjem ugovora ili
- druga ponašanja ili propusti koji su prouzrokovali ili su mogli prouzrokovati štetu drugoj ugovornoj strani ili su omogućili neovlašćenu korist za bilo kog zaposlenog i/ili člana upravnih i nadzornih tijela druge ugovorne strane.

19.3 U slučaju kršenja ili pokušaja kršenja obaveze iz zabrane korupcije iz prethodne tačke zaključeni ugovor, odnosno narudžba su ništavi. U slučaju da narudžba nije realizovana, smatra se da nije ni dostavljena.

20. Sukob interesa

20.1 Sukob interesa predstavlja bilo koji privatni interes rukovodećih zaposlenih ili zaposlenih koji su uključeni u postupak nabavke ili privatni interes članova uže porodice ovih zaposlenih, a koji može negativno uticati na ekonomičnu, poštenu i efikasnu nabavku robe ili usluge.

20.2 Svaka ugovorna strana će odmah obavijestiti drugu stranu o svakom uočenom sukobu interesa.

20.3 Strane u postupku nabavke su obavezne da isključe osobe koje su u sukobu interesa iz postupka nabavke i spriječe druga lica da utiču na postupak nabavke na bilo koji način.

21. Briga za održivi razvoj društva

21.1 U skladu sa poslovnim politikom kupca koja podrazumijeva brigu za održivi razvoj društva očekuje se da i dobavljač poštuje načela zaštite životne sredine, ljudska i radna prava kako bi dao svoj doprinos blagostanju društva.

22. Više sile

22.1 Prilikom ispunjenja ugovora nijedna ugovorna strana neće biti odgovorna za neispunjerenje obaveza iz ugovora koje bi nastale usled više sile. U slučaju da neka od ugovornih strana svoje obaveze iz ovog ugovora ne može da ispuni usled više sile, dužna je da o tome odmah obavijesti suprotnu stranu, uz obavezu da navede i uzrok više sile.

22.2 Pod višom silom se podrazumijeva iznenadni i neočekivani događaj koji ne zavise od volje ugovornih strana i koje stranke nisu mogle ili morale da očekuju, spriječe ili otklone.

22.3 Zbog više sile ugovorne strane mogu da zahtijevaju izmjenu ugovora. Ugovorni rokovi se produžavaju najmanje za vrijeme trajanja više sile, a ugovorne strane nove rokove određuju u pisanim obliku u vidu aneksa uz osnovni ugovor ili izdati nalog.

23. Završne odredbe

23.1 Na sve ugovorene obaveze u skladu sa ovim uslovima primjenjuju se pozitivni propisa Crne Gore, ako nije drugačije ugovorenno.

 SAVA OSIGURANJE	Original: x	Kopija:
	Klasifikacija: Interno	

23.2 Sve nesporazume u postupku nabavke stranke u postupku će rešavati sporazumno i u međusobnom interesu. U slučaju da se ne postigne sporazum ugovara se nadležnost suda u Podgorici.

23.3 Ovi Uslovi stupaju na snagu osmog dana od dana usvajanja i objavljivanja na oglasnoj tabli Društva. Stupanjem na snagu ovih Opštih uslova nabavki prestaju da važe Opštii uslovi nabavki u Akcionarskom društvu za osiguranje Sava Montenegro br. 004-170/10 od 28.01.2015.g.

Predsjednik

